

R E G É L Ő.

PESTEN csötörtökön majus 8^{kán} 1834.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. boritéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Képek nélkül egy ezüst forinttal olcsóbb. Buda-pestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóírásnak egyes száma 24 kr; egyes kép 12 kr. p. p.

TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

Senegalparti kunyhó. (*Végzet.*)

Azonban még is saját, és gyermekeinek szorgalmával tetemesen megnagyobbítá pamut-ültetvényét; de a' gyarmat és Maurok közt kitört háború minden fáradozását semmivé tette. A' Maurok már elfoglalák a' szomszédságban levő Bokas szigetet. Hogy tehát magát 's gyermekeit a' reájok rohanás és fogságba-vitel veszedelme elől megvonja, el kelle magát határozni, hogy háznépestől a' háború végéig sz. Lajosra költözzék. Nehéz szívvél vált-meg Safaltól; abban nem bizhatott, hogy ültetvényei sértetlenül hagyatnak, és így egy pillantatban veszté-el két esztendei munkájának, 's fáradságos erőködéseinek gyümölcsét.

Barátjainak egyike Tamás ur szívesen fogadá házába őket. Amália és Sarolta Safalban tartozkodásuk alatt egyszer se voltak st. Louis-ban, 's mind ketten olly szemérmesek és félénkek lettek, hogy társaságba menetelre semmikép se határozhaták-el magokat. Ruházatjok szegénysége is vehetett talán részt ezen idegenkedésben; mert az egy durva, pamut-szövetből készült igen kopott öltözetből állott; cipőjek, harisnyájok már többé nem volt, 's mélyen megalázva érzék magokat, midőn illy képpen kellett az emberek előtt megjelenniük, kik között egykor bizonyos előkelői nemet viseltek. A' jó Tamásné asszonyosság örömet megengedé tehát nekik, hogy az asztaltól elmaradjanak, mivel némelly idegen vendégei voltak. Roszul érzésök ürügye alatt szobájokban terítettett nekik, és így elvonta őket néhány ifiak kíváncsi tekinteteik elől, kik még nem valának a' szerencsétlenség iskolájában, és kik a' safali remetének (igy nevezék őket a' Senegalpartiak) látni vágytak.

Más nap Picard maga és háznépe számára egy nagy szobát bérlé-ki, melyet valamennyöknek nappali 's háló szobául kelle venni, 's mihelyt bele hordozkodtak, az atya Safalba készült vissza minden előterjesztések ellenére, mellyeket ama veszedelem iránt tettek neki, mellyre magát ki akarná tenni; azonban megigéré gyermekeinek, hogy az éjt Babaguey-ban fogja tölteni, 's csak nappal mulat Safalban. Legöregbik fiját magával vitte, 's megigéré, hogy többi gyermekeit minden vasárnap meglátogatja. Sarolta az udvarig kisérte őt, 's még egyszer könyörgött előtte, hogy veszedelemnek ne tegye-ki magát, 's vigyázzon egészségére, melly Saroltára nézve olly végetlenül becses. Picard nyájasan ölelvén leányát kérte egyszersmind, hogy miatta semmit sem aggódjék. Mivel pedig érzé, milly szükségök volna ő reá gyermekeinek, ha élete fentartására kerül a' sor, igérte, hogy ő bizonyosan semmi gondatlansági hibát se fog elkövetni. Mind ezen ígélet mellett se tudá magát Sarolta rendbe szedni atyjának eltávozása után, 's csak midőn három nap mulva levelet kapott tőle, akkor érzé magát némikép nyugottabban. Irt neki atyja, hogy Safalban még minden csendességben van, 's hogy ő egészséges. Mivel pedig Sarolta még az nap vissza térő alkalmatosságot talált, felelt neki, 's tudósítá legkisebb hideglelős öcsjének állapotja felől, és egyszersmind néhány font kenyeret, 's ajándékban vett három palaczk bort küldött. De a' közelebbi vasárnapon atyja láthatása iránti reményét semmivé tette egy nagy égi háború; azonban rend szerint minden másod nap hirt kapott tőle, és pedig mindenkor kedvezőleg.

Augustusban hozzá jöve atyjának legjobb barátja, Dard ur, a' senegalparti franczia iskolák igaztója, hogy őt tudósítsa franczia országba esendő vissza térése felől, és búcsút vegyen tőle. Nem nézheté Dard ur a' bú és szükség által árnyékká vált ezen alakokat, 's vérző szivvel ragadá-ki magát közülök. Nehány nappal későbbben megbetegedett a' legkisebb leány, azután Sarolta, 's 48 óra alatt az egész familia ugyan azon hideglelésben feküdt; csak még Amalia, noha maga is hideglelős volt, járhatott-fel, 's ápolhatta testvéreit, kik nála nélkül hihetően halál zsákmányává lettek volna. Alig merte atyját ezen ujabbszerencsétlenség felől tudósítani, de végre ezt is kénytelen volt tenni.

Sarolta két napig eszméletlenül feküdt. Midőn ismét magához tért, első pillantását atyjára veté, ki sirva ült ágya mellett. Az ő jelenléte a' még benne levő gyenge élet szikráját feléleszté; felemelkedni, szállani akart, de erőtlenségül rogyott vissza. Legöregebb öcsjét is hideg lelte, 's Picard maga is halálig lankadt 's erőtlen volt. Lelke még többet szenvedé testénél; minden veszéllyel, inséggel szembe tudott szállani, de midőn gyermekeit elhalni látta, megtörött szive 's bátorsága.

Gyermekei közül legelsőbben szállt a' sirba a' kis Laura, egy nyájas, kellemes kis teremtmény, kinek gyermekes vidámsága sok komor pillantatjaikban viditá-fel valamenyieket. Az atya, kinek már néma kétségbe esése is elárulá, mit érzett ezen veszteségen, el nem állott ama kívánságtól, hogy a' gyermek Safalon temetessék - el. Sarolta és Amália elakarák atyjokat kísérni, 's midőn éppen Tamás ur lakása előtt mennének, Picard össze rogyott. Bevitetvén eme házba, a' rögtön előhívott orvos legveszedelmesebb hideglelés jeleit vevé rajta észre. Ágyba viteték tehát, Tamás ur pedig az egész familia számára a' mostaninál egészségesebb lakást igyekezett keresni. Talált is olyant, 's Picard, ki már mozdulni se tudott, belé viteték.

Minden emberien dobogó sziv felháborodott a' kegyetlenségen, mellyel Schmalz igazgató ezen szerencsétlen familiát a' végveszély legtulsóbb szélére hozta. Csak egy szózat hangzék a' felől, melly már neki is fülébe jutván már most titkon küldé nekik némi eleséget, — de ah a' segedelem későn érkezett, 's eljött a' pillantat, mellyben a' szerencsétlen Picard meg nem birhatá többé szerencsétlensége súlyát.

Láthatóan roszaabbult állapotja; elveszté eszméletét, 's virasztó gyermekei irtózatossá éjt töltöttek ágya mellett. Következő napon egyes perczenetekig ismét eszén volt ugyan, 's ezen világos pillantatjaiban rá ismere barátjára Dardra, kit már uton gondola lenni francia ország felé, 's ki most segéd és vigasztaló angyal gyanánt váratlanul jelene-meg gyermekeihez. Picard kezet nyujtván neki, így szólla hozzá: „Én meghalok, de ama gondolat egyetlen vigasztalásom, hogy az ur el nem hagyja gyermekimet. Különösen ajánlom pedig öregbik leányomat; tudom hogy az ur kedves előtte. — legyen ő az ur hitess társa, — találjon bár kegyed benne

olly meghitt hű barátnét, valamint uraságod nekem mindenkor meghitt, 's hű barátom volt.“ — Ezen szavak után ajkaihoz nyomá Sarolta kezeit, kit könnyei szóllani nem engedtek; csak zokogva ölelhette-meg atyját, ki midőn leányát az elaléltságig megrázkódva látná, kívánta, hogy távozzanak-el valamennyin, mivel nyugalomra volna szüksége. Dard elvezetvén Saroltát, és Amáliát, mindent elkövete barátjának vigasztalására, 's ujjabb reményekkel bátorította. Dard már a' francia ország felé készülő hajón volt, midőn meghallván Picard betegségét, azonnal partra szállittatá magát, hogy segedelmére mehessen. Ő és Sarolta szerették egymást a' nélkül, hogy kölcsönösen megvallották volna; mivel a' jó leány eltökélé magában, hogy atyját, kinek ő egyetlen vigasztalója volt, el nem hagyja, míg csak reá szüksége lenne. Picard eltalálta, 's tisztelte szívök titkát, de ezen szeretet reá nézve vigasztaló angyala lett halálos ágyában.

Sarolta kevés idő mulva vissza tért atyjához, hogy őt éjjel virasztaná. „Kedves gyermekem — szólla Picard — ne szomorkodj annyira halálomon, mert az mindnyájunkra nézve jó tétemény lesz. Kérlek mutasd irántam szeretetednek utósó bizonyosságát, és szedd össze minden erődöt, hogy azt készen várhasd-el. Lelki ismeretem tiszta; szememre semmit se hányhatok; békességben halhatok-meg, ha megígéred, hogy fiatalabb testvérid mellett ezután is anyai helyet fogsz elfoglalni. Mond-meg mind azoknak, kik sorsunkon részt vesznek, hogy haldokolva bocsátom-meg minden ellenségimnek rajtam 's gyermekimen elkövetett gonoszságaikat. Bocsássatok-meg nekik ti is.“

Sarolta letérdelve igéré neki végkívánságai teljesítését. Azután Picard elhivatta Amáliát, elbucszott tőle, 's megáldotta. Reggel felé pedig gyermekei karjaiban kiadá lelkét.

Halálos kinnál is nagyobb volt a' fájdalom, mellyet ezek érzettek; erőszakkal kellett őket a' holt testtől elválasztani. Tamásné asszonyság magához vitte őket; az alatt Dard ur rendeléseket tett, hogy Picard Safalban felesége 's gyermekei mellé temettessék.

Most már Picard holta után az igazgató is kezdé lélek ismereti furdalásait érezni, hogy Picardot 's övéit olly hártaltalan nyomorúságba taszította. Eljöve tehát Tamásné asszonysághoz, 's igérvén, hogy a' gyermekek felől ő fog

gondoskodni, ezeket látni kívánta; de midőn őt Sarolta meglátta, annyira megrázkódott, hogy elájulna; azonban még is szükségesnek tartá Sarolta az ígért segedelem elfogadását, mivel azt csak a' franczia kormány nevében, mellynek helytartója volt, ajánlotta.

Napok multak, míg Sarolta egészen öszve tudá magát szedni; de kötelességének amaz érzelme, hogy ifiabb testvéreinek anyjává rendeltetett, erőt ada neki. Atyjának sirjához kívánczok; barátjai tartoztatni akarák ezen látogatástól, de végre átláták, hogy szüksége volna a' magát egyszer magánosan kisirhatásra, 's így elállottak a' további marasztalástól. Egyedül vitette tehát magát által a' szigetre, 's Amáliára bizta a' még veszedelmesen beteg két gyermekek gondviselését. Milly változást talált egykori lakhelyökben! Azon ur, ki a' szerecseneket nekik kibérlette, vissza vitte őket; minden gyalog ut befűvesedett; a' gyám nélkül hagyott pamutbokrok nagy részint elszáradtak; a' kukoricza- 's köles-földek szét pusztitva, a' kunyhók félig kirabolva, atyjának könyvei 's irásai elorozva voltak. Az öreg István vala egyedül a' sziget lakosa, ki midőn Saroltát meglátá, elejébe sietett, 's kérdeztetvén, ha tovább is itt akar-e maradni, zokogva felelé, hogy mig élni fog, azt el nem hagyja; jó gazdája nem él ugyan többé, de a' szigeten van eltemetve, és így ő utósó lélekzetéig annak gyermekeiért akar dolgozni.

Sarolta megígérte neki, hogy mig Afrikában marad, szolgálatjában megtartja őt, 's ezzel atyja sirjához sietett. Ezen szent hely meglátásakor szerény béke tölté-el szívét; térdeire rogyott, fejét a' hideg sirköre hajtá, és sorsával megelégedésért, 's erőért imádkozott, hogy atyjának adott ama fogadását, mellynél fogva árva testvéreinek valódi anyjok kíván lenni, hiven teljesithesse.

Vigasztalva tért azután övéihez vissza. Más nap a' nemes Dard kezét ajánlá neki, 's ígérte, hogy testvéreinek atyjok és gondviselőjek fog lenni. Lemondott a' franczia országba czélzott vissza menetelről, 's ujra felvállalá a' senegalparti franczia iskolák igazgatóságát. Esztendőök óta most költözött legelőszer ismét Sarolta szívébe életremény, 's életöröm. Ama férjfinak nemes érzete, ki neki, az elszegényült leánynak, elhagyatott állapotjában nyujta kezét, jót állott előtte ezen egybeköttetés boldogságáért.

De Sarolta nem tirté még ki egészen a' számára rendelt inségek kelyhét; mert még két öcsjét is sirba eresztetni kellett látnia. Paristól megválásukkor kilencz személyből álló familiájából még csak ő és Amália maradt-meg; a' többiek szenvedésök áldozatai levének, 's a' két leánytestvér is láthatóan látszatott sir felé fonnyadni. A' szeretet, barátság és szorgos táplálás azonban képes volt őket megmenteni. Még 1827-ben mind ketten éltek. Amaliát a' Senegal partján egy vagyonos termesztő (Pflanzer) vette-el, és Sarolta 1820-ban Dard ural, férjével, vissza tért francia országba, 's vele Bligny-sous-Baume-ban, az aranyparti megyében (Departement) lakott. Ő maga tette köz-hirűvé kiállott viszontagságai elbeszélését, mellyből olvasóinkkal e' kivonatot közlöttük, hogy atyjának emlékét védelmezze azoknak rágalmazó vágyjok ellen, kik őt kegyetlen ellenségeskedésök által sirba taszíták. Egyik ismerősöm 1825-ben személyes ismeretségébe jutott, 's őt előttem szeretetre méltó, mindenektől tisztelt asszonyságnak festette, kinek azonban vonásai 's tekintete komolyságot 's búskomorságot árulnak-el, melly egész lényének alap-hangjává látszatott válni; 's mind az, a' mit viszontagságai felől beszélt, ezeknek közelebbi megtudására kívánságot gerjeszte bennem, melly be is teljesedett, 's álmélkodásom, hogy illy gyengéd asszonyi teremtmény annyit szenvedni, annyit tenni képes lehetett, rá vett volt, hogy történetével olvasónéimat mennél előbb megismertessem.

Tarnow Fanny.

Kassai hős asszonyok.

Hosszas ideig innepi vigszággal ülék-meg a' Kassaiak ama jeles vitézségnek esztendőnként előforduló emlékeztét, mellyel az ellenségen az asszonyok segedelmével győzedelmet nyertek. Kassára ütven t. i. egykor az ellenség, már is elnyomá a' vitézlő honi népet, 's a' vár-falak törésein a' városba kezde omlani. Látván az asszonyok, hogy a' férjfiak ereje mar ellankadott, 's az ostromot tovább ki nem állhatják, minden felől segítségre futának öszve, 's kiki forró vízzel teli edényt hozván kezében csak hamar egyre leforrázák a' falakra felmászott ellenséget, minek olly sikeres következése lön, hogy az ellenség kezéből kicsikarták a' győzedelmet.

J E L E S M O N D Á S.

Jutalom becse.

Ne nézd a' jutalom külső érdemét,
De az adónak hálával tölt szivét.

Kisfaludy Kár. közli S. Karolina.

Jövendő.

Midőn a' szenvedélyeknek vad súlya nyom,
Midőn szűm érzi a' kegyetlen sors' dühét,
Csak a' jövendő éltet, bátorít 's vidít.

Ba. Váczi róli.

Országok vesztének eszközei. Magános haszon,
Ippangó gyűlölet, gyermeki tanács: — e' három minden ország-
nak végveszedelme. Matyás király szavai szerint

Mindszenty Daniel.

Gnomák. Egy már örökre elfoglalt szivnek szerelmét birni
hasonló egy olyan ház birásához, mellyből a' szomszéd az első-
ség jusán akármelly perczben kivethet.

Egy más szerelmében örökölt szivnek hatása hasonló a' teri-
tőn fekvő halottnak drága ékességéhez, melly azt ugyan ékesíti,
de nem boldogítja.

K. K.

K Ö L T É S Z E T.

Búsongás.

A' kis madár fáról fára	Rideg élttem meg nem szánták
Ágról ágra szál,	A' kegyetlenek,
Dalt zenegve társat keres	Veszni hagytak! jaj! kinjaim
És társra talál.	Meg emésztenek.
'S öszve ülnek csicseregve	Némalj egykor bájos lantom,
A' kis boldogok!	Nincs ki csókot hint
Én magamra hagyva nyögök	Lantosodnak ajakára,
'S búmban sorvadok.	Nincs ki dalra int.
Én is jártam, fáradoztam	Némulj! én is elnémulok,
Egykor társ után.	Mint a' csendes sír,
Nem lelhettem, ki segítne	Mig elhalok, mert sebemre
Szivem e' baján.	Ez leg idvesb ír.

Szép Ferencz.

K Ü L Ö N F É L E.

Simmeringi ló futtatás. Bécs mellett az idei 3-dik ló-
futtatás majus 3-án délben 12 órakor kezdetett, 's ismét öt verseny-
futásból állott. — Az 1-ső (fogadási) dijt (25 arany) nyerte Sc a i t h
Tamás Tündár-je, D o u g l a s ur Old Miss Hop-ja ellen 4' 10" alatt.
— 2-dik (verseny-) dijt (arany billikom 100 arannyal; minden bel-
földi lóra) nyere 3' 11" alatt L i e c h t e n s t e i n Wen. hg. Rosa-
line-ja Nádasdy Tam. gr. Child Haroldja (2), Hunyady Józ. gr.
Gildroy-ja (3), Festetics Mik. gr. Esmeralda-ja (4) és Nádasdy Tam.

gr. Yertha-ja (5) ellen. Károlyi Gy. gr. pej ménje, és kanczája (Lionel Lincoln faja) vissza vonattak. — 3-ik díjt (80 ar. minden lóra) nyerte 4' 1" alatt Liechtenstein W. hg. Christine-je Kinsky Rud. hg Lucy-je ellen. — 4-ik (Sweepstakes = elegy-verseny) díjt (30 ar. belföldi lóra) nyeré 2' alatt Károlyi Gy. gr. Lionel-je Széchenyi Istv. gr. Ronda-ja (2), Nádasdy Tam. gr. Evelinája (3) és Nákó gr. által nevezett Nádasdy gr. Sourwayer-je (4) ellen. Károlyi Laj. gr. Fay, Festetics M. gr. Florine, Nádasdy T. gr. Carolina, és Lady Rovena, Hunyady J. gr. Figaro lovaikért bánatot fizettek. Liechtenstein Al. hg nem nevezett. — 5-ik (fogadási) díjt (50 ar.) nyerte 2' 30" alatt Esterházy Mih. gr. Cedric-je Liechtenstein Alajos hg Sarah-ja ellen. — Nézók száma mint multkor; a' f. udvartól senki; idő borult szeles. A' királyi billikomért csak 6-kán lesz a' futás.

Testvéri szeretet. Midőn 1833-ki november hónapjában a' nischegorod-i kormánykerület (orosz orsz.) katonaszedő kiküldöttsége együtt ülne, bizonyos paraszt legény jelenté-be magát, és sirva könyörgött a' kiküldöttségnek, vennék őt fel katonának házas bátyja helyett. A' legényt Pomjellofznak nevezék, 's Repnin herczeg jobbágya volt. De minden kérése mellett se teljesítheték kívánsága, minthogy mutató ujjá görbe volt, 's fáradtságba került őt a' felől felvilágosítani, hogy szabad ugyan olyakat felvenni, kiknek ezen ujjok egészen hibázik, de mivel őt a' görbe uj a' fegyver-gyakorlatokban hátráltatni fogná, ama kivétel reá nem alkalmaztathatik. Mélyen szomorgva távozott-el Pomjellof; de harmad nap mulva ismét megjelent. 's örvendező hangon jelenté, hogy már alkalmas volna katonának. Ő t. i. bátyjához viseltető szeretetből ama görbe ujját levágta. A' császár (Miklós) meghallván ez esetet Pomjellofznak 500 rubel jutalmat adata, 's legott a' gárdához viteté.

Szerény örökös. Bizonyos kertész Parisban a' minap levelet kap a' bordeaux-i jegyzőtől, ki neki jelenti, hogy nála a' kertész részére 50,000 frankkal teljes testamentom volna letéve; 's úti költségül eleve 200 frankot küldé. A' kertész, mint gondolni lehet, e' véletlen szerencsén felettébb megörült, 's örömeben egy pár uj csizmát vett magának, hogy pénze felvétele végett tüstént Bordeaux-ba utazhasson — gyalog.

Mulattató. Igen sikos jég volt, 's a' tanítvány későcskén jött iskolába! Midőn e' végett a' tanítótól kérdőre vétetnek: „Ó professor uram — mond a' fürge ficzko — olly sikos oda ki, hogy ha egy lépést előre haladtam, kettővel vissza siklottam.“ — „De hiszen ugy soha sem érhetől volna ide“ mondá tanítója. „Vissza fordultam — lön a' felelet — 's mig haza felé tartottam, ide siklottam.

Kérdő rejtvény.

1) Egy szegény vendégfogadóba megszállott egy öreg ur leányával és vejével, egy kereskedővel 's feleségével. A' fogadósnak csak három kanala levén, miként történhetett, hogy mindenik vendégnek egyszerre külön külön jutott egy kanál a' háromból?

2) A' vas szívú férjet hogy hajthatja magához legbizonyosabban a' feleség?
Sz. H. M.

Előbbi rejtvény: Lehel.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiarcz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utsza 612.